

Column Mgr. Ron van den Hout De kerk: een mysterie (2)

Dat de Kerk een mysterie is, blijkt misschien nog wel het duidelijkste in een beeld dat voor de Kerk gebruikt wordt. Dit beeld wordt al in het eerste hoofdstuk van *Lumen Gentium* genoemd, en wordt voor het eerst door Sint Paulus gebruikt in zijn brieven: de Kerk als lichaam van Christus (Romeinen 12; 1Korintiërs 12; Efeziërs 4 en 5; Kolossenzen 1). Dit is niet moeilijk te begrijpen, en ook eenvoudig voor te stellen.

Een lichaam heeft ledematen die je aan de buitenkant ziet, en ín het lichaam bevinden zich de organen die je niet ziet, maar die wel wezenlijk zijn. Elk lidmaat en elk orgaan heeft zijn eigen functie en draagt bij aan het functioneren van het gehele lichaam. Eigenlijk kan niets gemist worden om het geheel goed te laten werken. Je kunt wel enige gradatie aanbrenge. Het missen van een vinger of een teen is minder ingrijpend dan het missen van een hele arm, om over het hoofd of het hart nog maar te zwijgen. Als die ontbreken leeft het lichaam niet meer. Maar eigenlijk kunnen we niets missen.

De Kerk wordt ook een lichaam genoemd, omdat het uit vele ledematen (en organen) bestaat die ieder hun plek en hun taak hebben: de gelovigen. Er zijn gelovigen die heel zichtbaar zijn, maar er zijn er ook die onmisbaar op de achtergrond werken. Het gaat erom dat ieder zijn of haar plaats leert ontdekken en verantwoordelijkheid voor het geheel wil nemen. Het geheel kan functioneren als het samen werkt. Er is ook een centrale aansturing nodig die ieder lidmaat tot zijn of haar recht laat komen, van ieders talenten profiteert en ook weet bij te sturen.

Dat de vele afzonderlijke leden van de Kerk een lichaam vormen, is een mysterie, een geestelijke werkelijkheid, een werkelijkheid van de heilige Geest. Hij houdt het geheel samen en probeert het steeds meer samen te brengen, want afzonderlijke ledematen hebben soms de neiging een eigen weg te gaan of solistisch op te treden.

Het onzichtbare hoofd van de Kerk is Christus. Door zijn aansturing houdt Hij het geheel bij elkaar. Dat doet Hij door de heilige Geest. Wij zijn dus samen de Kerk van Christus. Deze staat onder leiding van paus en bisschoppen die het zichtbare

hoofd zijn van het geheel (de paus) of van een deel van het volk Gods (de diocesane bisschoppen). Zij geven op concrete wijze sturing aan het hele lichaam.

De Kerk is niet alleen onzichtbaar en geestelijk, ze is ook lichamelijk en zichtbaar in de wereld aanwezig. Het onzichtbare en het zichtbare samen denken is typisch en wezenlijk voor de katholieke kerk.

+ Ron van den Hout
bisschop van Groningen - Leeuwarden

Bisschopsjubileum en Bonifatiusdagen – volledig programma

Op 8, 9 en 10 juni zijn de jaarlijkse Bonifatiusdagen in Dokkum. Zondag 10 juni viert de bisschop tevens zijn 25-jarig priesterjubileum. U bent van harte uitgenodigd voor de vieringen en lunch in het nationaal heiligdom, de Bonifatiuskapel. Het volledige programma vindt u op de website van het bisdom via bijgaande link:

<http://bisdomgl.nl/bonifatiusdagen-en-25-jarig-priesterjubileum-bisschop-van-den-hout/>

ROOMS-KATHOLIEKE BISSCHOPPENCONFERENTIE

"Het is gebeurd, dus het kan weer gebeuren."

Katholieke steun gevraagd voor het *Nationaal Holocaust Museum*

Aan alle priesters, diakens, religieuzen, pastoraal werkers, parochiebesturen en parochianen in de bisdommen van de Nederlandse Kerkprovincie

Utrecht, 10 april 2018

Broeders en zusters,

"Het is gebeurd, dus het kan weer gebeuren." Met deze woorden van de Joodse schrijver Primo Levi, overlevende van het concentratiekamp Auschwitz, begint een brochure van het *Nationaal Holocaust Museum* in oprichting. Levi bedoelt de moord op zes miljoen Europese Joden tijdens de Tweede Wereldoorlog, waaronder 104.000 uit Nederland.

Steeds minder mensen hebben nog persoonlijke herinneringen aan de tragedie die zich tussen 1940-1945 in ons land en daarbuiten heeft voorgedaan. Des te belangrijker worden de plaatsen van herinnering waar in woord en beeld de verhalen verteld blijven worden aan komende generaties. We merkten dat ook tijdens de reis van Nederlandse jongeren naar de Wereldjongerendagen in Krakau (2016), waarbij ook een bezoek aan Auschwitz of Dachau op het programma stond.

In Amsterdam is een *Nationaal Holocaust Museum* in oprichting om de vervolging, transportatie en moord op onze Joodse landgenoten te blijven gedenken. Het doel is vanaf 2019 daadwerkelijk te beginnen met verbouwing tot een permanent *Nationaal Holocaust Museum*.

Om in onze samenleving een groter draagvlak te creëren voor de benodigde financiën is een *Raad van Ambassadeurs* gevormd. De R.-K.

Bisschoppenconferentie van Nederland steunt de realisatie van dit museum; ondergetekende heeft zitting genomen in de genoemde Raad. Wij willen er als R.-K. Kerk van Nederland aan bijdragen dat de herinnering aan slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog, in het bijzonder de Joodse, levend blijft. Om te helpen voorkomen dat een misdaad als de Holocaust (Hebreeuws: sjoa) opnieuw gebeurt.

Wij zijn het als Kerk de Joodse gemeenschap ook verschuldigd. Eeuwenlang immers hebben christenen zich schuldig gemaakt aan Jodenhaat en bijgedragen aan een klimaat waarin de Holocaust mogelijk werd. Tijdens het 'Mea Culpa' dat de H. Paus Johannes Paulus II in het Heilig Jaar 2000 uitsprak, bad hij: *"God, onze Vader, U heeft Abraham en zijn nakomelingen uitgekozen om Uw Naam onder de mensen te brengen. Wij hebben diep verdriet over de houding van diegenen*

die Uw zonen en dochters in de loop van de geschiedenis hebben laten lijden. Wij vragen U om vergiffenis en willen ons ervoor inzetten dat er waarachtige broederlijkheid heerst met het Volk van het Verbond."

Ook zijn we het verschuldigd aan de katholieken - parochianen, priesters en religieuzen - die tijdens de Tweede Wereldoorlog met gevaar voor eigen leven Joden bij zich thuis hebben laten onderduiken of helpen onderduiken en die zich hebben ingezet voor het verzet. Ook noemen wij de Nederlandse bisschoppen, die zich onder leiding van de

aartsbisschop van Utrecht, mgr. dr. Jan de Jong tijdens de bezetting meermalen publiekelijk hebben uitgesproken.

De Nederlandse Bisschoppenconferentie wil de katholieke steun voor het *Nationaal Holocaust Museum* in oprichting graag bevorderen. Als bisschop-referent voor Kerk en Jodendom breng ik bij gelegenheid van Dodenherdenking en Bevrijdingsdag dit initiatief middels deze brief onder uw aandacht.

Meer informatie over de doelstellingen en de realisatie van het *Nationaal Holocaust Museum* alsook het rekeningnummer waarnaar een financiële bijdrage kan worden overgemaakt, vindt u op de website van het museum :

<https://jck.nl/nl/longread/bouwen-aan-het-nationaal-holocaust-museum>

Hartelijk dank voor uw aandacht en met vriendelijke groet,

+ Herman W. Woorts,

Bisschop-referent voor Kerk en Jodendom
Hulpbisschop van Utrecht